

A lekérdezés (időgép) napja: 1999.01.13.

1961. évi VII. törvény

az erdőkről és a vadgazdálkodásról

A törvényt az 1996. évi LIV. törvény 104.§ a) pontja 1997. január 1-jével hatálytalanította.

A 73/1981. (XII.29.) MT rendeletet az 1996. évi LIV. törvény 104.§ b) pontja 1997. január 1-jével hatálytalanította.

Az erdő elsődleges rendeltetése

Vhr. 1-2.§

A Vhr. 1-2.§-át a 29/1997. (IV.30.) FM rendelet 108.§ (3) bekezdése hatálytalanította.

Vhr. 2.§ (1) Az erdőterületen belül vagy ahhoz csatlakozóan fekvő, erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló egyéb területek [EVT 3.§ a) pont]:

- a) az erdészeti rendeltetésű üzemi és külterületi lakóépületekhez tartozó földrésztetek;
- b) az erdőgazdálkodás keretében üzemeltetett kő-, kavics-, murva-, homok-, agyag- és mészkőbányák;
- c) az állandó jellegű erdészeti üzemi utak, vasutak.

(2) Az állami erdő- és fafeldolgozó gazdaságok, állami erdő- és vadgazdaságok, MN erdőgazdaságok, tanulmányi erdőgazdaság, parkerdőgazdaság, fagazdasági kombinát (a továbbiakban együtt: állami erdőgazdaság), üzemeltetésében levő területeken az erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló területek az (1) bekezdésben felsoroltakon felül

- a) az erdőgazdasági üzemi rendeltetésű mezőgazdasági földterületek (illetményföldek, a fogatgazdaság ellátását szolgáló területek, vadföldek),
- b) az erdőgazdálkodás keretében üzemeltetett halászati és nádtermelési területek.

Ko.r. 8.§

Ko.r. 9.§ Ha valamely község vagy város (a továbbiakban: község) belterületi határvonalának módosítása folytán az EVT alkalmazása szempontjából erdőnek vagy fásításnak minősülő terület belterületre esnék, a módosításhoz öt hektár területnagyságig az erdőfelügyelőség hozzájárulását kell megszerezni. Ha az érintett terület öt hektárnál több, a módosításhoz az országos erdészeti hatóság vezetőjének előzetes hozzájárulása szükséges.

Az állami tulajdonban álló erdő kezelése

Vhr. 3.§ (1)

(2) Az erdőterület-rendezés előkészítése, megszervezése és végrehajtása - az FM Erdőrendezési Szolgálat közreműködésével - a földhivatal feladata.

A 3.§ (1) bekezdését a 44/1991. (III. 14.) Korm. rendelet 27.§ hatálytalanította.

Vhr. 4.§ A megszűnt erdőbirtokossági társulat földjeinek számbavételét a társulati vagyon felszámolása során készített és a megyei (fővárosi) földművelésügyi hivatal által jóváhagyott névjegyzék alapulvételével kell elvégezni.

A Vhr. 4.§ a 44/1991. (III. 14.) Korm. rendelet 20.§ (1) által módosított szöveg.

Vhr. 5.§ Az R. 9.§ (2) bekezdésének alkalmazásában összefüggőnek kell tekinteni az erdőt abban az esetben is, ha a területet természetes felszíni képződmények vagy mesterséges tereptárgyak (út, vasút, töltés stb.) megosztják. Az erdővel összefügg a vele határos vagy a területébe beékelődött, az erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló terület is.

Vhr. 6.§ (1) Az erdőterület-rendezés során az érintett gazdálkodó szervezetek gazdálkodásába lehetőleg olyan erdőket kell adni:

- a) amelyek határosak a tulajdonukban (kezelésükben, használatukban) levő egyéb területekkel, vagy azok közelében fekszenek;
- b) amelyeket üzemi központjaikból úgy tudnak megközelíteni, hogy nem kell más gazdaságok területén áthaladniuk;

c) amelyekben az erdő nagyságától és egyéb adottságoktól függően szakszerű nagyüzemi gazdálkodást tudnak folytatni.

(2) Az egyéni tulajdonban és egyéni használatban levő erdőket lehetőleg egymás mellett kell kialakítani.

Vhr. 7.§ (1) Az erdőterület-rende­zés során kidolgozott területkialakítást az érdekeltekkel (3.§) egyeztetni kell. Ennek megtörténte után a földhivatal gondoskodik az erdőterület-rende­zés végrehajtásáról és a szükséges birtokbaadásokról.

(2) A birtokbaadás befejezése után 3 napon belül a földhivatal az erdőrende­zés befejezéséről határozatot hoz, amelyet a 3.§ (1) bekezdésben meghatározott szerveknek kell megküldeni. A magánszemélyeket a határozat rájuk vonatkozó rendelkezéseiről kell értesíteni.

(3) A zártkertrende­zés vagy a zártkertből történő kicsatolás során a zártkerten kívül kerülő magánerdők tulajdonának, megváltási árának megállapításáról és a terület birtokbaadásáról a földhivatal - ha az erdők tulajdoni, kezelési és használati viszonyait az adott községben már rendezték, újabb erdőterület-rende­zés nélkül - határozatot hoz.

(4) Az erdőterület-rende­zés során az erdők tulajdoni, kezelési és használati viszonyaiban bekövetkezett változásokat az ingatlan-nyilvántartáson is át kell vezetni.

A Vhr. 7.§ a 44/1991. (III. 14.) Korm. rendelet 27.§ által módosított szöveg.

Vhr. 8.§ Ha az erdők tulajdoni, kezelési és használati viszonyait az EVT alapján már rendezték - a továbbműködő erdőbirtokossági társulatok felszámolását kivéve - újabb erdőterületrende­zést csak az erdőfelügyelőség hozzájárulásával lehet elrendelni.

Ko.r. 10.§ (1) Az erdők kezelési és használati viszonyainak rendezését abban a községben kell elrendelni, amelyben erdőbirtokossági társulat szűnt meg, vagy a zártkertrende­zés során magánerdő zártkert határán kívül került. A zártkerten kívül eső magánerdők tulajdonának megállapítását és az új kezelő (használó) kijelölését újabb rendezés nélkül, a 128.§ szerint kell elvégezni, ha az érintett községben előzőleg már rendezték az erdők kezelési és használati viszonyait.

(2) Az erdők kezelési és használati viszonyainak rendezése során arra kell törekedni, hogy összefüggő erdőterületek természetbeni megosztására ne kerüljön sor, sőt lehetőség nyíl­jék nagyüzemi gazdálkodásra alkalmas erdőterületek kialakítására.

(3) Összefüggőnek kell tekinteni az erdőt abban az esetben is, ha benne természetes vagy mesterséges terepvonalak húzódnak (vízfolyás, árok, út, vasút, töltés, nyiladék stb.) vagy az erdőgazdálkodás céljait közvetlenül szolgáló más területek vannak.

(4) Az erdők kezelési, használati viszonyainak rendezése az új kezelők (használók) közvetlen kijelölése, önkéntes erdőcsere vagy erdőterület-rende­zés útján történik.

Vhr. 9.§ (1) Erdőnek más gazdálkodó szervezet tulajdonába (kezelésébe, használatába) való átadásához a hozzájárulás megadása, erdő művelési ága megváltoztatásának vagy természetben való megosztásának engedélyezése iránti kérelmet az erdőfelügyelőséghez kell benyújtani. A kérelem tartalmazza az erdő ingatlan-nyilvántartási és üzemtervi adatait, valamint hogy mekkora területen milyen változást hajtanak végre, továbbá talajának és a rajta levő faállománynak a leírását. A kérelemhez méretarányos vázrajzokat kell mellékelni.

(2) Erdő művelési ága megváltoztatásának engedélyezése iránti kérelemhez - az (1) bekezdésben előírtakon kívül - csatolni kell:

- a) a földhivatal igazolását arról, hogy az erdő a kért művelési ágra megváltoztatható,
- b) a csereterület leírását,
- c) a művelési ág változással érintett erdőterületre vonatkozó fakitermelési tervet.

(3) Természetvédelmi erdő esetében az illetékes természetvédelmi hatóság hozzájárulását is csatolni kell.

(4) Az erdőfelügyelőség által határozatban engedélyezett erdő művelési ág változtatás végrehajtását az erdőfelügyelőségnek be kell jelenteni.

A 9.§ a 9/1987. (IX. 1.) MÉM rendelet 3.§ által megállapított szöveg.

Vhr. 10.§ (1) Az erdő termelésből való kivonásához a hozzájárulás, illetőleg az időleges igénybevételhez az engedély megadása iránti kérelmet az erdőfelügyelőséghez kell benyújtani.

(2) A kérelemhez mellékelni kell a felhasználni kívánt

- a) erdőterület földmérési alaptérképének másolatát és a kisajátítási terv elkészítéséről és felülvizsgálatáról szóló jogszabályban előírt területkimutatást;
- b) erdőterületre vonatkozó erdőgazdasági üzemtervi (a továbbiakban: üzemterv) adatokat;
- c) természetvédelmi rendeltetésű erdők tekintetében az illetékes természetvédelmi hatóság hozzájárulását.

Vhr. 11.§ (1) Az R. 20.§ (4) bekezdése alkalmazása szempontjából haltenyészítésre alkalmasnak kell tekinteni azt a

vízározót, amelyen a vízleürítés megoldható, valamint a lehalászáshoz és a haltároláshoz a létesítményeket megtervezték.

(2) Az R. 20.§ (5) bekezdése alapján végzett erdőtelepítésre külön jogszabályban foglaltak alapján előzetes termőhelyfeltárást kell végezni és kiviteli tervdokumentációt kell készíteni. A kiviteli tervdokumentációt az erdőfelügyelőség jóváhagyja, a telepítést ellenőrzi, és a befejezett erdősítést átveszi.

Vhr. 12.§ (1) A beruházás megvalósítása megkezdésének időpontját a térítés összegének megállapítása céljából az erdőfelügyelőségnek előzetesen be kell jelenteni. A bejelentéshez mellékelni kell a beruházás általános elrendezési tervét.

(2) A térítés összegének megállapításakor vizsgálni kell, hogy a beruházást az erdő művelésből e célra kivonni engedélyezett földre tervezik-e elhelyezni.

Vhr. 13.§ Az erdő időleges igénybevételenek megszűnte után a terület erdősítésének elvégzését az igénybevevő bejelentése alapján az erdőfelügyelőség állapítja meg.

Vhr. 14.§ (1) A termelésből engedély nélkül kivont erdő erdősítéssel termelésbe való visszaállításának a termőhelynek megfelelő fafajjal való elvégzését a gazdálkodó szervezet a visszaállítást elrendelő erdőfelügyelőségnek köteles bejelenteni. A visszaállítást helyszíni vizsgálattal ellenőrizni kell, és meg kell állapítani a térítés mértékét.

(2) A térítés mértékének megállapításakor minden olyan megkezdett évet egész évnek kell tekinteni, amelyben a földet erdőgazdálkodási termeléssel nem hasznosították, vagy már nem hasznosítják.

Ko.r. 36.§ Erdőnek állami szervtől más állami szerv kezelésébe való átadása, továbbá erdő művelési ágának megváltoztatása, vagy természetben való megosztása előtt be kell szerezni az illetékes erdőfelügyelőségnek az üzemterv szerinti gazdálkodás szempontjából adott szakvéleményét. Az erdőfelügyelőséggel közölni kell az erdő területének, fekvésének a meghatározását, talajának és a rajta levő faállománynak a leírását, valamint méretarányos vázrajzot kell mellékelni.

Vhr. 15.§ (1) Erdőben, fásításban virág, gyümölcs és gomba - a természetvédelmi szabályok megtartásával - szedhető. Gesztenyét, diót, egyéb erdei mellékterméket, erdei magot, szaporítóanyagot az erdő, fásítás tulajdonosának (kezelőjének, használójának) engedélyével szabad gyűjteni. [EVT 10.§ (2) bekezdés].

(2) Természetvédelmi erdőben és fásításban virág és gyümölcs szedésére a természetvédelmi jogszabályok az irányadók.

(3) Az olyan erdőt, amelynek alapvető rendeltetése a talajvédelem vagy a műtárgyak védelme, illetőleg, amelynek fenntartása egészségügyi, vízgazdálkodási vagy egyéb különleges célokat szolgál, véderdővé kell kijelölni. Ezekben az erdőkben elsődlegesen az alapvető rendeltetés megvalósulását kell biztosítani.

Vhr. 16.§ (1) Az erdők termőképességének és a természetes károsodásokkal szembeni ellenálló képességének fokozása érdekében általában az egyes faállományokat kell tervezni és létesíteni. A gyorsan növő fafajokat - a lehetőséghez képest - előnyben kell részesíteni. A talaj védelme és a jó törzsféjlődés elősegítése érdekében az állományokba lehetőleg árnyéktűrő fafajokat is kell elegyíteni.

(2) Az R. 28.§ (1) bekezdésében foglalt kötelezettség alól az erdőfelügyelőség szakmai indok alapján felmentést adhat.

(3) A záródott fiatal és középkorú állományú erdők fakészletének gyarapodását, minőségének javulását nevelővágással (tisztítás, gyérités) kell előmozdítani.

(4) Az erdők, fásítások védelme érdekében a vegyszeres gyomirtást olyan időszakban lehet végezni, amikor a fák életbenmaradása veszélyeztetve nincsen.

(5) Védelmi rendeltetésű erdők és fásítások (a továbbiakban: véderdők) felújítása során - a szakmai előírásokban meghatározott kivételekkel (pl. elemi kár) - nem szabad tarvágást végezni.

Vhr. 17.§ A véderdők és védőfásítások (a továbbiakban: véderdők) a következők:

a) a meredek lejtőkön, erózióknak erősen kitett, kopárosodásra hajlamos hegy- és domboldalakon, sekély termőrétegű köves vagy sziklás területeken, a szélfúvástól fenyegetett futóhomokon vagy kotustalajon álló, a talajvédelmet elősegítő erdők és fásítások;

b) a vízváltásokon és a hegyek, dombok lejtőin, magas vezetőségű csatornák mentén a csapadékvíz lefolyását akadályozó, a talaj vízháztartását szabályozó és a források vízbőségét biztosító vízvédelmi erdők és fásítások;

c) a folyók hullámterében levő azok az erdők és fásítások, amelyeknek fő rendeltetése a töltés vagy a part védelme;

d) az épületek, utak, vasutak és más műtárgyak közelében elterülő olyan erdők és fásítások, amelyeknek fő rendeltetése a műtárgyak védelme a kő- vagy földomlással, vízárral, hófúvással szemben;

e) a Honvédelmi Minisztérium (a továbbiakban: HM) kezelésében levő erdők közül véderdővé nyilvánított erdők és fásítások;

f) a mezőgazdasági területek között fekvő vagy azokkal határos mezőgazdasági földeknek a szárító szelek káros hatásával szemben védelmet nyújtó meliorációs tervek alapján ilyen célból telepített erdők és fásítások;

g) a természetes erdők ősi növény- és állatvilágát fenntartó génrezervátumok;

- h) a természetvédelmi erdők és fásítások,
- i) a városok, községek, lakótelepek, ipartelepek, kórházak, gyógyfürdő intézmények mellett, vagy ezek közelében elterülő olyan erdők és fásítások, amelyeknek fő rendeltetése az egészség védelme, káros áthatások megakadályozása vagy a tájképi jelleg fenntartása.

Vhr. 18.§ (1) A véderdőket - a természetvédelmi, a honvédelmi, a vízgazdálkodási, valamint a vasúti és a közúti érdeket szolgáló véderdők kivételével - az erdőfelügyelőség az FM Erdőrendezési Szolgálat javaslata alapján az erdőgazdasági üzemterv (R. 31.§) készítésének folyamán jelöli ki.

(2) Az erdőfelügyelőségnek, ha az erdő (fásítás) fő rendeltetése

- a) a műtárgyak, az épületek védelme: az illetékes építésügyi hatóság,
- b) a tájképi jelleg fenntartása: az illetékes természetvédelmi hatóság,
- c) az egészségvédelem, a káros áthatások megakadályozása: az illetékes első fokú közegészségügyi és építésügyi hatóság,
- d) a mezőgazdasági rendeltetésű földek védelme: a földhivatal szakvéleményét figyelembe kell vennie.

Vhr. 18/A.§ Az erdőfelügyelőség köteles az erdősítés állapotát - az erdősítés befejezését követő ötödik évben - felülvizsgálni. Az erdősítés állapotára tekintettel azonban az erdőfelügyelőség az előírt határidőtől eltérően is végezhet felülvizsgálatot.

Vhr. 18/B.§ Az erdőfelügyelőség az éves fakitermelési terv engedélyezésekor, vagy az engedély alapján megkezdett, illetve végzett fakitermelés végrehajtásának folyamatában fakitermelési tilalmat rendelhet el, ha

- a) a felújítás feltételei nem biztosítottak;
- b) a felújítási kötelezettség alá vont terület indokolatlanul nő; vagy
- c) az erdőtervben előírt fafaj és minőségi osztály arányoktól eltér a fakitermelési terv.

A 18/A-B.§-t a 36/1995. (XI. 9.) FM rendelet 1.§ iktatta be.

Vhr. 19.§ (1) Az üzemterveket általában az FM Erdőrendezési Szolgálat készíti el. Az az erdőtulajdonos (kezelő, használó), aki saját üzeme részére az üzemtervet - erdőmérnök megbízásával - maga kívánja elkészíteni, ezt a szándékát az üzemterv érvényének lejártá előtt két évvel köteles az FM Erdőrendezési Szolgálattal közölni.

(2) Az üzemtervet az erdőterületekre, az erdőgazdálkodás célját közvetlenül szolgáló területekre, az erdőtelepítésre kijelölt területekre az üzemtervezési útmutató szerint kell elkészíteni.

(3) Az üzemtervezés előtt az erdő tulajdonosának (kezelőjének, használójának) álláspontjáról, valamint az erdőfelügyelőség - természetvédelmi erdő esetében az illetékes természetvédelmi hatóság, vadgazdálkodási célú erdő kijelölésére irányuló kérelem esetén a megyei (fővárosi) földművelésügyi hivatal - véleményéről jegyzőkönyvet kell készíteni. Az elkészült üzemterveket - ha azt nem maga készítette el - az erdő tulajdonosával (kezelőjével, használójával), természetvédelmi erdő esetében az illetékes természetvédelmi hatósággal és az erdőfelügyelőséggel meg kell tárgyalni.

(4) Az üzemterveket olyan időpontban kell elkészíteni, hogy az előző üzemterv lejártakor jóváhagyott üzemterv álljon az erdő tulajdonosa (kezelője, használója) rendelkezésére.

A 19.§ a 44/1991. (III. 14.) Korm. rendelet 20.§ (3) által módosított szöveg.

Vhr. 20.§ (1) Az üzemterv tartalmazza a benne leírt terület:

- a) tulajdonosát (kezelőjét, használóját), művelési ágát, tagozódását (községhatár, tag, erdőrészlet, helyrajzi szám), a kialakított területegységek nagyságát,
- b) termőhelyi viszonyainak és az erdőállományok jellemző adatainak leírását, az elsődleges rendeltetést és a termelési célt erdőrészletenként,
- c) fatermőképességének fenntartására és fokozására vagy az erdőtelepítési, erdőfelújítási és erdőnevelési tevékenységekre vonatkozó tételes előírásokat és előrejelzéseket,
- d) faállományának kitermelésére vonatkozó, valamint az élőfakészlet és fahasználatok tartamosságát (élőfakészlettel való gazdálkodást) biztosító tételes előírásokat,
- e) fakitermelésének besorolását használati módok szerint (tisztítás, törzskiválasztó és növedékfokozó gyérités, felújító vágású és tarvágású véghasználat, egyéb termelés),
- f) vadeltartó-képességét, valamint a vadgazdálkodás és az erdőgazdálkodás egyensúlyának fenntartásához szükséges feladatokat, továbbá a vadgazdálkodási tervek készítéséhez szükséges adatokat és irányelveket,
- g) mellékhasználatának [EVT 10.§ (1) bekezdés] lehetőségét,
- h) véderdőkben a védelem érdekében szükséges feladatokat.

(2) Az üzemterv tartalmi elemeit, készítésének módszerét a MÉM által kiadott üzemtervezési útmutató tartalmazza.

Vhr. 21.§ (1) A tulajdonosnak (kezelőnek, használónak) a saját üzeme részére szolgáló, az általa készített üzemtervet

a feldolgozás évének augusztus 31. napjáig át kell adnia az FM Erdőrendezési Szolgálat részére.

(2) Az FM Erdőrendezési Szolgálat az átadott üzemterveket felülvizsgálat után a saját maga által készített üzemtervekkel együtt jóváhagyásra a Földművelésügyi Minisztériumnak (a továbbiakban: FM) felterjeszti.

(3) Az erdőgazdálkodó szervezet és az illetékes erdőfelügyelőség az üzemtervnek az elvégzett munkák nyilvántartására szolgáló rovatait köteles folyamatosan vezetni.

(4) Az FM Erdőrendezési Szolgálat az éves változásokat az erdőállomány-adattárban átvezeti.

(5) Az üzemtervben foglalt előírások az erdő tulajdonában (kezelésében, használatában) bekövetkezett változás esetén az új tulajdonosra (kezelőre, használóra) is kötelezők. Az üzemtervet, illetve annak a változással érintett részét, kivonatát a korábbi tulajdonos (kezelő, használó) az új tulajdonosnak (kezelőnek, használónak) átadja és erről az FM Erdőrendezési Szolgálatot értesíti.

Vhr. 22.§ (1) Az üzemterv készítésének folyamán - a magánszemélyek tulajdonában levő területek kivételével - a mindenkor érvényes termőhely-minősítő rendszernek (termőhelyfeltárás, alkalmazható fatermési tábla stb., a továbbiakban: osztályozás) megfelelően kell az erdők és erdőtelepítésre kijelölt területek fatermesztésre való alkalmasságát megállapítani.

(2) Az osztályozást az FM Erdőrendezési Szolgálat végzi az üzemtervezési útmutatóban meghatározott módon.

(3) Az erdő elsődleges rendeltetését (R. 1.§) az osztályozás figyelembevételével kell megállapítani.

Vhr. 23.§ (1) Az erdősítést az osztályozás elvégzése után szabad megkezdeni.

(2) Ha az üzemtervet nem az FM Erdőrendezési Szolgálat készíti, a Szolgálat az osztályozás során tett javaslatait közli a terület tulajdonosával (kezelőjével, használójával) és az erdőfelügyelőséggel.

(3) Az erdőfelügyelőség a nem üzemtervezett új erdősítéseket a kiviteli tervdokumentáció jóváhagyásakor osztályozza.

Vhr. 24.§ (1) Az erdő tulajdonosa (kezelője, használója) az éves fakitermelési, erdősítési és erdőnevelési terveit az üzemtervek alapján készíti el (EVT 14. §). A tervet az erdőfelügyelőség felülvizsgálja és ha az megfelel az üzemterv előírásainak, engedélyt ad az éves erdősítési, erdőnevelési, fakitermelési feladatok elvégzésére.

(2) A természetvédelmi erdőkben az (1) bekezdésben foglalt engedély kiadásához az illetékes természetvédelmi hatóság hozzájárulása szükséges.

(3) Az erdőgazdálkodónak az (1) bekezdésben foglalt éves terv engedélyezésére való benyújtásával egyidejűleg az éves tervvel összhangban - a külön jogszabály szerinti támogatások elszámolására - a 2-4. számú melléklet szerint költségvetést kell benyújtani az erdőfelügyelőséghez. Az éves terv évközi megváltoztatására irányuló kérelemhez az erdőfelügyelőség jóváhagyása szükséges, melyhez az erdőgazdálkodó köteles módosító költségvetést is mellékelni. Természetvédelmi rendeltetésű erdőben az (1) bekezdésben foglalt engedély kiadásához az illetékes természetvédelmi hatóság szakhatósági hozzájárulása szükséges.

(4) Azokra az erdőkre, amelyekre még nem készült üzemterv, valamint a fásításokra az éves erdőgazdálkodási tervek összeállításához szükséges előírásokat - a terv készítése előtt - az erdőfelügyelőség, természetvédelmi erdők és fásítások tekintetében az erdőfelügyelőség és az illetékes természetvédelmi hatóság, az út és vasút mentén levő fásítások tekintetében az erdőfelügyelőség, valamint a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter által kijelölt szerv, vízgazdálkodási célokat szolgáló erdők és fásítások tekintetében az erdőfelügyelőség és az illetékes vízügyi igazgatóság állapítja meg.

A 24.§ a 36/1995. (XI. 9.) FM rendelet 2.§ által megállapított szöveg.

Vhr. 25.§ (1) Az üzemtervi előírástól eltérő tevékenységet, illetőleg üzemterv módosítást, ha az

a) 20 hektárnál nagyobb erdő elsődleges rendeltetését érinti (R. 1. §),

b) bármilyen fafajú 4000 m³ feletti vagy 20 hektárnál nagyobb területet érintő véghasználati jellegű fakitermeléssel jár - az érdekelt minisztériummal (országos hatáskörű szervvel) egyetértésben - az FM,

c) egyéb esetekben az erdőfelügyelőség

(2) A természetvédelmi erdők esetében az engedély az illetékes természetvédelmi hatóság hozzájárulásával adható ki.

(3) Az erdő művelési ága megváltoztatásának engedélyezésekor az erdőfelügyelőség határozza meg, hogy az üzemterv mely előírásait kell továbbra is alkalmazni.

Vhr. 26.§ (1) A társulati erdőben végzett erdőművelési munkák költségeit - külön jogszabály alapján - az állami erdőgazdaság

a) az erdőfenntartási alappal szemben számolja el, vagy

b) célcsoportos állami beruházásból fedezi.

(2) Az erdőben az erdőbirtokossági társulattal történt megállapodás és hatósági előírás alapján végzett, az (1) bekezdésben foglaltakon kívüli egyéb munkák költségeit, valamint a fakitermelés költségeit, továbbá a társulat terhére megállapított erdőfenntartási járulékot az állami erdőgazdaság a társulat részére megelõlegezi, majd az év végi elszámoláskor a társulat terhére elszámolja.

- Vhr. 27.§ (1) A társulati erdőben kitermelt faanyagot az állami erdőgazdaság az erdőbirtokossági társulatnak átadja.
- (2) A faanyag elszállításáról az erdőbirtokossági társulat tartozik gondoskodni.
- (3) Ha az erdőbirtokossági társulatnak az állami erdőgazdasággal szemben tartozása áll fenn, az állami erdőgazdaság a társulattal kötött megállapodás alapján jogosult a tartozás összegének megfelelő - egyébként a társulatot illető - faanyagot visszatartani és azt közvetlenül vagy feldolgozás után értékesíteni.
- Vhr. 28.§ (1) Az állami erdőgazdaság az államerdészeti üzemeltetés keretében folytatott gazdálkodásról erdőbirtokossági társulatonként nyilvántartást vezet. A folyamatosan vezetett, de évenként tagolt nyilvántartás tartalmazza a társulati erdőből kitermelt faanyagokat és egyéb termékeket, valamint az államerdészeti üzemeltetéssel kapcsolatos bevételeket és kiadásokat.
- (2) Az állami erdőgazdaságnak az államerdészeti üzemeltetés költségeiről minden év december hó 31-ig el kell számolnia az erdőbirtokossági társulattal. Az elszámoláskor az erdőgazdaság a bevételeket és a kiadásokat tartalmazó nyilvántartásról a társulat részére számlakivonatot ad.
- (3) Az állami erdőgazdaság és az erdőbirtokossági társulat megállapodásban határozza meg az őrzési és védelmi, valamint a gazdálkodási tevékenységért a társulat által fizetendő ellenértéket.

Erdészeti szakember foglalkoztatása

- Vhr. 29.§ (1) Annak a tulajdonosnak (kezelőnek, használónak), akinek összesen öt hektárnál több erdeje, fásítása van - az út és vasút mentén levő erdők, fásítások kezelőinek, használóinak kivételével - a szakszerű erdőgazdálkodás érdekében erdészeti szakképzettséggel rendelkező szakembert kell foglalkoztatnia (EVT 17.§).
- (2) Azok a tulajdonosok (kezelők, használók), akiknek erdőterülete összesen a 400 hektárt nem éri el, erdészt közösen is foglalkoztathatnak.
- (3) Ha az erdő, fásítás összesen a 400 hektárt eléri, egy szakképzett erdészt, ha pedig az 1000 hektárt eléri, 500 hektáronként további egy szakképzett erdészt kell foglalkoztatni.
- (4) Ha az erdő, fásítás összes területe 1000 hektár felett van, a szakképzett erdészeken felül legalább egy erdőmérnököt kell foglalkoztatni.
- Vhr. 30.§ (1) Erdészként olyan nagykorú magyar állampolgár foglalkoztatható, aki az előírt szakképzettséggel rendelkezik és megfelel a fegyvertartási engedély kiadására vonatkozó feltételeknek, továbbá nem szenved olyan fogyatékoságban, amely hivatásának teljesítésében gátolná.
- (2) Az erdészeti szakképzettségnek tekinthető képesítések körét e rendelet melléklete tartalmazza.
- Vhr. 31.§ A közérdekű erdőtelepítésre, fásításra elszámolható költségvetési juttatás és költségterítés összegét az erdőfelügyelőségek állapítják meg, és ellenőrzik a juttatott támogatás felhasználását.
- Vhr. 32-33.§

A 32-33.§-t a 44/1991. (III. 14.) Korm. rendelet 27.§ hatálytalanította.

- Vhr. 33.§ (1) Ingyenes facsemete a gazdálkodó szervezetek és magánszemélyek részére akkor adható, ha írásbeli nyilatkozatban vállalják a facsemeték elültetését, rendeltetésszerű felhasználását.
- (2) A facsemeték felhasználását - az (1) bekezdésben foglaltak szerint tett nyilatkozatok alapján - a helyi szakigazgatási szervek és az erdőfelügyelőségek ellenőrzik.
- Vhr. 34.§ (1) Az erdő tulajdonosa (kezelője, használója) köteles az erdő határainak főbb töréspontjaira jól látható és időálló határjeleket elhelyezni, ezek fenntartásáról, megsemmisülésük esetén pedig pótlásukról gondoskodni (EVT 23.§).
- (2) Az (1) bekezdésben foglaltak végrehajtását az erdőfelügyelőség ellenőrzi, és mulasztás esetén az erdő tulajdonosát (kezelőjét, használóját) a szükséges tevékenység elvégzésére kötelezi.

Az erdők őrzése

- Vhr. 35.§ (1) A tulajdonos (kezelő, használó, üzemeltető) a legalább 400 hektárt kitevő erdő, fásítás őrzéséről az alkalmazásában levő erdész útján tartozik gondoskodni, vagy erdőőrre köteles alkalmazni (EVT 24.§).
- (2) Az összesen 400 hektárt el nem érő, elszórt kisebb erdők és fásítások őrzése - ideértve az út- és vasút menti erdőket, fásításokat is - a mezőgazdasági őr feladata.
- (3) Az erdők, fásítások őrzésével megbízott erdész, valamint az erdőőr szolgálatba lépése előtt köteles hatósági esküt tenni.
- (4) A fokozottan védett természetvédelmi erdőkben és fásításokban az általános őrzési feladatokat meghaladó védelemről az OKTH gondoskodik.
- (5) A vízgazdálkodási erdők és fásítások őrzését a gátörök, illetve csatornaörök is elláthatják.

(6) Az út tartozékát képező erdősávok őrzését az útügyi hatóságok e feladattal megbízott dolgozói is elláthatják.
Vhr. 36.§ Az erdész és az erdőőr feladatai ellátásának részletes szabályait, valamint az erdész egyenruha viselésére vonatkozó szabályokat a külön jogszabállyal kiadott szolgálati szabályzatok tartalmazzák.

Vhr. 86.§ (1) Az erdőkben és fásításokban keletkezett károk pénzben kifejezett összegét az országos erdészeti hatóság vezetője által kiadott Országos Erdei Érték- és Árszabályzat határozza meg.

(2) A kár megtérítése iránt indított bírósági és más hatósági eljárás során az Országos Erdei Érték- és Árszabályzatot kell alkalmazni.

(3) Állami vállalatok és szervek által végzett közérdekű tevékenység során erdőben vagy fásításban keletkezett károk megtérítését az országos erdészeti hatóság vezetője az érdekelt miniszterrel együtt az (1) és (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően is szabályozhatja.

Az erdők használata üdülésre és pihenésre

Vhr. 37.§ Akik pihenés, üdülés, természetjárás céljából tartózkodnak erdőben, fásításban, kötelesek megtartani az erdő- és a vadállomány őrzésére, illetve védelmére, továbbá a természetvédelemre vonatkozó szabályokat, és az őrzést, védelmet ellátó személyek felhívásának kötelesek eleget tenni (EVT 26.§).

Közlekedés erdei utakon

Vhr. 38.§ Természetvédelmi erdőben, vagy annak meghatározott részén a közlekedést és tartózkodást - ha a védelem érdekei szükségessé teszik - a természetvédelmi hatóság is korlátozhatja.

Vhr. 39.§ (1) Az erdő tulajdonosa (kezelője, használója) egyes erdei (üzemi) utakon idegen járművek részére a közlekedést megtilthatja, vagy korlátozhatja, ha az erdei út állapota vagy a közlekedés biztonságát szolgáló berendezések hiánya miatt a közlekedés lebonyolítására alkalmatlan, veszélyes, vagy pedig az idegen járműforgalom az erdő- vagy vadgazdálkodás és az erdővédelem érdekeit sérti.

(2) Az erdei utakon, ösvényeken, a gyalogos, a lovas, illetve a járműközlekedés korlátozásáról, kizárásáról, valamint a gyalogosok egyes erdőrészekbe való belépésének megtiltásáról az erdő tulajdonosa (kezelője, használója) köteles az érdekelteket figyelmeztető táblákkal tájékoztatni.

(3) A korlátozásokat az erdő tulajdonosa (kezelője, használója) köteles a helyben szokásos módon is közhírré tenni.

A 39.§ a 9/1987. (IX. 1.) MÉM rendelet 6.§ által megállapított szöveg.

R. 44.§ Az erdők tűzvédelmére vonatkozó szabályokat külön jogszabályok határozzák meg.

Vhr. 40.§ A legeltető köteles a legelő jószág megfelelő őrzéséről gondoskodni és az erdő őrzésére, védelmére vonatkozó szabályokat megtartani.

Ko.r. 101-102.§

Erdei termék szállítása

Vhr. 41.§ (1) A gazdálkodó szervezet tulajdonában (kezelésében, használatában) álló erdőből, fásításból származó faanyag és egyéb erdei termék szállításához a gazdálkodó szervezet által kiállított bizonylat szükséges (EVT 30.§).

(2)

A 41.§ (2) bekezdését a 44/1991. (III. 14.) Korm. rendelet 27.§ hatálytalanította.

Vhr. 42.§ (1) A gomba-, rovar-, tűzkárosításnak kitett erdei és faipari termékeket, faszerkezeteket (a továbbiakban: faanyagot) a faanyagvédelmi szakmai előírásoknak megfelelően kell tárolni, felhasználni, beépíteni (megelőző faanyagvédelem).

(2) A faanyagban már kialakult gomba- és rovarkárosítási folyamatot meg kell szüntetni (megszüntető védelem).

(3) A faanyagvédelem részletes előírásait - az érdekelt miniszterekkel egyetértésben - külön jogszabállyal kiadott "Faanyagvédelmi Szabályzat" és a vonatkozó szabványok állapítják meg.

Vhr. 43.§ (1) A faanyagok termelésére, tárolására és tartós használatára vonatkozó tervekben, előírásokban, költségvetésekben figyelembe kell venni a faanyagvédelmi szabályokat, biztosítani kell a megvalósítás feltételeit.

(2) Az épület vagy építmény létesítésének engedélyezésére jogosult építésügyi hatóság az építési munkák végzésének ellenőrzése, illetve az építmény használatbavételének (üzembe helyezésének) engedélyezése során, az építettő a beruházások és felújítások átadás-átvételénél és a karbantartásoknál, a gyártást végző szervezet pedig a termékek gyártásellenőrzésénél ellenőrzi, hogy a faanyagok a Faanyagvédelmi Szabályzat, valamint a vonatkozó

szabványok előírásai szerint kerültek-e felhasználásra.

Faanyagvédelmi célra védőszer előállítása

Vhr. 44.§ (1) Faanyagvédelmi célokra védőszer, illetve készítmény (a továbbiakban: védőszer) előállítására, forgalombahozatalára, illetve alkalmazására vonatkozó engedély iránti kérelemhez csatolni kell:

- a) a védőszer leírását, összetételét,
- b) a fogyasztók tájékoztatásához szükséges adatokat, ideértve a munkavédelmi előírásokat,
- c) az egészségügyi elbírálásra is alkalmas adatszolgáltató lapot,
- d) a felhasználhatósági időtartamot naptárilag meghatározva,
- e) a faanyagvédőszer vizsgálatát és minősítését végző intézmények (gomba- és rovarölő hatás szempontjából a Faipari Kutató Intézet, Erdészeti és Faipari Egyetem, égéskésleltető hatás szempontjából az Építőipari Minőségvizsgáló Intézet, település- és környezet-egészségügyi, valamint munkaegészségügyi szempontból a népjóléti miniszter által kijelölt egészségügyi intézmény) igazolását,
- f) égéskésleltető szerek esetében a Belügyminisztérium Tűzoltóság Országos Parancsnokságának hozzájárulását.

(2) A védőszer legfontosabb tulajdonságairól a gyártó, illetve import védőszer esetén a forgalmazó köteles tájékoztatni a vásárlót.

Vhr. 45.§ (1) Az FM az R. 47.§ (3) bekezdése alapján kiadott engedélyt visszavonja, ha az engedélyes a meghatározott előírásoktól eltér, vagy az engedély visszavonását egészségügyi szempontok teszik szükségessé.

(2) Az engedély visszavonása esetén a meglévő készletek tekintetében a visszavonó határozat rendelkezik.

Vhr. 46.§

A 46.§-t a 9/1987. (IX. 1.) MÉM rendelet 9.§ (2) hatályon kívül helyezte.

Vhr. 47.§ (1) Ha az EVT. 42.§-a szerint elszámolható erdőfenntartási járulék összege meghaladja a költségvetés alapján jóváhagyott támogatás összegét, az erdőfelügyelőség határozatban kötelezi az erdőgazdálkodót a különbözet összegének a külön jogszabályban meghatározott számlára történő befizetésére. Előlegként a különbözet összegének 75%-át három egyenlő részletben - április 30-ig, július 31-ig és október 31-ig - kell befizetni.

(2) Ha az erdőfenntartási járulék összege nem fedezi az erdőfelügyelőség által jóváhagyott támogatás összegét, az erdőgazdálkodó a különbözet mértékéig vissza nem térítendő támogatást igényelhet a külön jogszabályban meghatározott forrás terhére. Az erdőfelügyelőség rendelkezik arról, hogy a támogatás összegének 50%-a a tárgyév május 15-éig, a további 30%-a pedig a tárgyév október 15-éig kerüljön átutalásra a jogosult részére.

(3) Az erdőgazdálkodó köteles - a tárgyévet követő év február 28-áig - az éves költségvetési elszámolását jóváhagyásra az erdőfelügyelőséghez megküldeni. Az éves elszámolás egyenlegétől függően az erdőfelügyelőség rendelkezik a támogatás végösszegének a külön jogszabályban meghatározott számláról történő kiegyenlítéséről, vagy az erdőgazdálkodónak a külön jogszabályban meghatározott számlára való befizetési kötelezettsége elrendeléséről.

A 47.§ a 44/1995. (XII. 29.) FM rendelet 96.§ (3) c) által megállapított szöveg.

Vhr. 48.§ Az EVT 43.§-a (1) bekezdésének a) és b) pontja szerint engedély nélküli fakitermelésnek minősül az erdőfelügyelőség által jóváhagyott fakitermelési terv nélkül vagy attól eltérően - az erdőgazdálkodó tudomásával vagy az erdőgazdálkodónak felróható módon - végzett fakitermelés.

Vhr. 49.§ Ha az erdőgazdálkodó az EVT 43.§-a (1) bekezdésének c) pontja szerint az állomány szerkezetét, illetve egészségi állapotát károsan befolyásoló módon és formában hajtja végre, akkor egyszeri alkalommal - vagy a beavatkozás elmulasztásával károsít - a munkák elvégzéséig évente az EVT 43.§-a (2) bekezdésének b) pontja szerinti bírsággal sújtható.

Vhr. 50.§ (1) Az EVT 43.§-a (1) bekezdésének d) pontjában foglalt felújítási határidő túllépésének minősítését az erdőfelügyelőség az erdőfelújítási és erdőnevelési munkák mennyiségi és minőségi vizsgálata alapján - az erdőművelési munkák évenkénti műszaki átvétele során - végzi.

(2) A műszaki átvétel eredményétől függően az EVT 43.§-a (2) bekezdésének c) pontjában foglalt bírságot az alábbiak szerint kell évente számításba venni:

- a) ha a fakitermelés befejezése évétől számított második év szeptember hó 30. napjáig a vágásterület erdősítését nem végezték el, a bírság kiszabásának alapja a vágásterület nagysága;
- b) azokban az erdősítésekben, amelyekben az erdősítés első kivitelezése után az eredményesség gyorsan növő állományokban két év alatt, a lassan növő állományokban három év alatt a 60%-ot nem éri el, a bírság kiszabásának alapja az eredménytelenül erdősített terület nagysága (a továbbiakban: kötelezettség alá vont terület);
- c) ha a fokozatos felújítással kezelt erdőrészleteknél az idős állomány záródása 30% alatti és a terület erdősültsége

nem éri el a 70%-ot, továbbá, ha az idős állomány végvágását követően a kocsánytalan tölgyes és bükkös erdősítést a nyolcadik évben és minden egyéb célállományú erdősítést a hatodik évben nem nyilvánítottak befejezetté, a bírság kiszabásának alapja a felújítás alatt álló terület nagysága;

d) ha a tarvágás elvégzésétől számítva a tölgyes és bükkös célállományú mesterséges erdősítések tíz év, az akác, a nyár és az egyéb lágylombos fajok hat év, a többi fajú erdősítés nyolc év után sem ismerhető el műszakilag befejezett erdősítésként, a bírság kiszabásának alapja a felújítás alatt álló terület nagysága.

Vhr. 51.§ Az EVT 43.§-a (2) bekezdésének c) pontjában foglalt bírságot a 18/A.§ szerinti felülvizsgálat eredményétől függően az alábbiak szerint kell megállapítani:

a) ha az erdőfelújítás befejezését követő ötödik évi felülvizsgálat során az erdőgazdálkodó hibájából az erdősítést befejezetlen állományba kellett visszatorolni, illetve helyre nem hozható minőségromlás miatt ismételt erdősíteni kell, az újabb befejezésig évente a bírság kiszabásának alapja a visszaminősített, illetve eredménytelenül erdősült erdőrézlet nagysága;

b) ha az ötödik évi felülvizsgálat során az erdőgazdálkodó hibájából nem az eredetileg jóváhagyott, de befejezett minőségű más fajú állomány található, az egyszeri alkalommal meghatározott bírság kiszabásának alapja a megváltozott állományú erdőrézlet nagysága.

Vhr. 52.§ Az erdőfelügyelőség határozatával elrendelt befizetési kötelezettséget a külön jogszabályban meghatározott számlára kell teljesíteni.

Az 52.§ a 7/1996. (II. 21.) FM rendelet 31.§ (2) alapján megállapított szöveg.

Vhr. 53.§ (1) Az erdőkről és a fásításokról a tulajdonosnak (kezelőnek, használónak) az üzemi földnyilvántartásról szóló jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően nyilvántartást kell vezetnie.

(2) A tulajdonos (kezelő, használó) a területváltozások és művelési ág változások adatait az FM Erdőrendezési Szolgálattal a változást követően 30 napon belül közli.

Az 53.§-t a 36/1995. (XI. 9.) FM rendelet 3.§ iktatta be.

Ko.r. 48.§